

Fot. Sylwia Guzowska, KGŻW

WYKORZYSTANIE PSÓW SŁUŻBOWYCH

przez Żandarmerię Wojskową

st. chor. szt. Grzegorz Jałocha

podoficer specjalista Wydziału Techniki Kryminalistycznej
Zarządu Dochodzeniowo-Śledczego KGŻW

W 2008 r. decyzją Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej wprowadzono do użytku w Żandarmerii Wojskowej psy specjalne. Zanim to jednak nastąpiło, dokonano szczegółowych analiz oraz opracowano koncepcję służby czworonogów w ŻW. Początki nie były łatwe, gdyż Żandarmeria Wojskowa nie posiadała żadnego doświadczenia w tym zakresie, brakowało również niezbędnej infrastruktury.

Stawiając pierwsze kroki, współpracowano z Policją. Doświadczeni funkcjonariusze przekazywali swoją wiedzę zdobytą podczas pracy z psami, a co więcej, w początkowym okresie psy służbowe ŻW na podstawie stosownych porozumień były przetrzymywane w kojcach należących do komend wojewódzkich Policji.

Jak jest dzisiaj, po upływie 8 lat służby psów? Aktualnie etatowo w Żandarmerii Wojskowej służą 34 psy (ewidencyjnie 32). Organizacja, sposób używania i utrzymywania oraz wyposażenia psów służbowych w Żandarmerii Wojskowej są uregulowane w następujących dokumentach normatywnych: instrukcji o gospodarce psami służbowymi w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej Zdr. 255/2015 wprowadzonej decyzją nr 1/Spec./DWSZdr. Ministra Obrony Narodowej

z dnia 5 sierpnia 2015 r., wytycznych Szefa Zarządu Dochodzeniowo-Śledczego KGŻW z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie wykonywania zadań z użyciem psów służbowych w Żandarmerii Wojskowej.

Od pierwszego dnia Żandarmeria Wojskowa szkoli psy w Wojskowym Ośrodku Farmacji i Techniki Medycznej w Celestynowie, gdzie znajduje się Ośrodek Szkolenia Przewodników i Tresury Psów Służbowych. Szkolenie trwa 6 miesięcy i rozpoczyna się od zakupu psa dla kandydata na przewodnika. Podczas zakupu przewodnik ma możliwość wyboru psa, który najbardziej mu odpowiada, a komisja sprawdza stan zdrowia psa oraz jego przydatność do służby w ŻW, czyli posiadanie predyspozycji do służby w ŻW lub ich brak.

PSY SŁUŻBOWE W ŻW

Fot. Sylwia Guzowska, KGŻW

Kandydat na przewodnika musi odznaczać się dobrą sprawnością fizyczną, dobrym stanem zdrowia, posiadać predyspozycje do pracy ze zwierzętami oraz wyrażać chęć do pracy z psem. Przewodnicy ŻW są zawsze ochotnikami – nie można przecież zmusić kogoś, by polubił psy i pracę ze zwierzętami. W zakresie opieki weterynaryjnej Żandarmeria Wojskowa korzysta z usług wojskowych lekarzy weterynarii z właściwych miejscowo (dla danej jednostki ŻW) Wojskowych Ośrodków Medycyny Prewencyjnej.

Po zakończeniu służby każdy pies (wycofany ze względów zdrowotnych lub z uwagi na wiek) jest nieodpłatnie przekazywany przewodnikowi. Istnieje też możliwość pozostawienia go w charakterze psa gospodarczego na terenie jednostki, w której służył, lub przekazania go do Wojskowego Ośrodka Farmacji i Techniki Medycznej w Celestynowie, gdzie zostaje pod opieką wyznaczonych osób.

Rasy psów wykorzystywane w ŻW:

- 1 labrador,
- 1 jack russell terrier,
- 1 springer spaniel,

- 9 owczarków belgijskich malinois,
- 20 owczarków niemieckich.

Dla potrzeb działalności służbowej w ŻW służą psy w specjalnościach:

- do wyszukiwania zapachów narkotyków,
- do wyszukiwania zapachów materiałów wybuchowych,
- patrolowo-obronnej,
- bojowej.

Jednostki ŻW, w których są wykorzystywane psy służbowe:

- Oddział Specjalny ŻW w Warszawie,
- Oddział ŻW w Szczecinie oraz podległy Wydział ŻW w Olesznie,
- Oddział ŻW w Bydgoszczy oraz podległy Wydział ŻW w Poznaniu,
- Oddział ŻW w Elblągu oraz podległe Wydziały ŻW w Gdyni i Bemowie Piskim,
- Oddział ŻW w Krakowie,
- Oddział ŻW w Żaganiu oraz podległy Wydział ŻW we Wrocławiu,
- Wydział ŻW w Lublinie.

Na terenie kraju psy służbowe, w zależności od rodzaju specjalności, są wykorzystywane w szczególności do:

- 1) przeszukiwania terenu, pomieszczeń, pojazdów, statków żeglugi śródlądowej, morskich i powietrznych lub przesyłek i bagaży w celu:
 - wyszukania zapachów materiałów wybuchowych,
 - wyszukania zapachów narkotyków;
- 2) wykonywania zadań związanych z:
 - służbą patrolową,
 - prowadzeniem czynności interwencyjnych,
 - zatrzymywaniem osób, ich pilnowaniem i doprowadzaniem,
 - konwojowaniem;
- 3) nawęszania zapachów materiałów wybuchowych w działalności ochronnej podczas sprawdzeń pirotechnicznych miejsc pobytu delegacji zabezpieczanych przez ŻW i inne służby;
- 4) kontroli bagaży żołnierzy wylatujących w rejon misji poza granicami kraju oraz powracających po jej zakończeniu;
- 5) wsparciu żołnierzy ŻW innych specjalności podczas realizacji zadań służbowych – w służbie prewencyjnej, ochronnej, w czynnościach dochodzeniowo-śledczych i czynnościach profilaktycznych;
- 6) współpracy z Policją, Strażą Graniczną, Centralnym Biurem Śledczym Policji, Służbą Celną oraz innymi służbami podczas realizacji czynności procesowych oraz szkolenia.

Fot. Sylwia Guzowska, KGŻW

Zadania te są wykonywane według potrzeb instytucji i jednostek wojskowych Sił Zbrojnych RP – wszystkie są odnotowywane w dzienniku pracy psa służbowego.

Ponadto psy służbowe ŻW wraz ze swoimi przewodnikami biorą udział w misjach poza granicami kraju. Przykładem jest uczestnictwo psów w operacji „Enduring Freedom” w Islamskiej Republice Afganistanu w składzie Wydziału Żandarmerii Wojskowej. Żandarmskie psy zadebiutowały w V zmianie, podczas której 2 psy wspomagały zabezpieczenie lotniska w Kabulu. W kolejnych zmianach, od VII do XIV, brało udział po 3 przewodników z psami. Do ich głównych zadań należały:

- udział w akcjach bojowych;
- sprawdzenie pirotechniczne i antynarkotykowe obiektów i pomieszczeń zajmowanych przez organy administracji państwowej;
- wspomaganie ochrony bazy, tzw. Force Protection;
- przeszukiwanie pojazdów wjeżdżających na teren bazy;
- przeszukiwanie pomieszczeń znajdujących się na terenie bazy, a zajmowanych przez lokalnych pracowników zatrudnionych przez Polskie Kontyngenty Wojskowe (PKW);
- przeszukiwanie terenów przeznaczonych na potrzeby lokalnych sklepikarzy itp.;
- udział w profilaktyce antynarkotykowej wśród żołnierzy PKW;
- kontrola bagaży żołnierzy opuszczających rejon PKW.

Wysoki poziom szkolenia i zaangażowanie przewodników oraz współpraca ze wszystkimi służbami wykorzystującymi psy w działalności służbowej pozwoliły zainicjować zawody. Pierwsza edycja zawodów przewodników psów służbowych Żandarmerii Wojskowej została zorganizowana w 2014 r. Od tamtej pory przedsięwzięcie odbywa się corocznie i biorą w nim udział przedstawiciele Policji, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Służby Celnej oraz 2. Mazowieckiego Pułku Saperów z Kazunia.

Analizując przebieg służby psów w Żandarmerii Wojskowej od jej początków, czyli od 2008 r., daje się zauważyć wyraźny postęp w tym obszarze. W większości jednostek, w których służą psy, wybudowano nowoczesną, spełniającą wszystkie normy ustawowe infrastrukturę do przetrzymywania czworonogów. Przewodnicy zostali wyposażeni w nowoczesne pojazdy przystosowane do przewozu psów służbowych oraz najnowszy sprzęt i umundurowanie. Posiadają narzędzia i wiedzę pozwalające szkolić psy na coraz to wyższym poziomie. Podsumowując, należy stwierdzić, że są przygotowani do realizacji nawet najtrudniejszych zadań.

Summary

Use of dogs by the Military Police

Dogs have assisted soldiers from the Military Police since 2008. They specialize with drugs and explosives detection and support thereby work of investigation teams. Handlers of dogs participate in missions outside the country and support our allies in combat operations and protection of bases i.e. Force Protection.

On the site of the units of the Military Police, there is special infrastructure to keep the dogs. Handlers are equipped with vehicles and the most modern devices that enable training and performance of tasks at the increasingly higher level.

Thumaczenie: Joanna Łaszyn, WP